

OSCAR BONNEVALLE: EEN ENTHOUSIASTE GENTENAAR TE OOSTENDE

Toen Oscar Bonnevalle vernam dat ik voor Noordzee Magazine een bijdrage over zijn werk zou schrijven, vroeg hij om toch te willen vermelden dat Oostende voor hem meer betekende dan gelijk welke andere stad, uitgezonderd zijn geboortestad Gent, omdat hij daar de barrière die gevormd wordt door taal en leefgewoonten zag wegvallen, zodat hij in verband met de Koningin der Badsteden gewaagt van de meest universele stad die hij kent op het gebied van de gastvrijheid. Oscar Bonnevalle betreft sedert een drietal jaar een appartement op de hoek van de Albertlaan; tijdens de weekends verblijft hij stevast in zijn ruim atelier te Gent doch als hij daar door opdringerige kunstliefhebbers en postzegelverzamelaars of veeleisende opdrachtgevers lastig gevallen wordt, spoort hij naar Oostende, waar hij geestelijk tot rust kan komen in de onmiddellijke nabijheid van zijn geliefkoosde thema's en hij kan schetsen, nadenken en ideeën laten rijpen. Als fervent bewonderaar van de onvergetelijke James Ensor weet hij diens geest die overal in Oostende rontruwt te ontmoeten in symbolische of zelfs bij het surrealisme aanleunende fantasierijke interpretaties. Zijn droom: eens te Oostende een Ensoriaanse hulde samen te stellen aan de stad en de kunstenaar die hij zo lief heeft., met aandacht voor de rijke picturale mogelijkheden die hem geboden worden door de zee, de vissersboten, en het bedrijvig leven van vissers en toeristen op de kaai en de pier, het strandleven en alles wat daarbij te pas komt, de koetsen en de wedrennen die hij wegens zijn bewondering voor het edelste dier der schepping zo graag tekent en schildert.

Over Oscar Bonnevalle kan men in onze kunstwereld letterlijk en figuurlijk niet heen kijken; het is een grote, zware zestiger die - zoals de meeste Gentenaars - joviaal in de omgang is, gezellig pratend over duizend en een dingen met belangstelling voor alle facetten van het dagelijks gebeuren.

Oscar Bonnevalle maakte tijdens zijn vruchtbaar artistiek leven documentaire films van de Noordpool tot de Evenaar, ontwierp decors en kostuums voor theater en ballet, schetste mens en dier, gebouw en voorwerp, illustreerde boeken en tijdschriften over van alles en nog wat, werkte mee als caricaturist aan de sportbladzijden van een bekende Vlaamse krant, tekende ontelbare postzegels en eerstedagstempels, schilderde op zijn eigen, pittoreske en vertellende

wijze een oeuvre samen dat velen hem benijden en dat verspreid is over de gehele wereld. Zijn polyvalent gerichte belangstellingsfeer laat hem toe thematisch gezien een reusachtig gamma van onderwerpen te behandelen, wat zeer duidelijk tot uiting komt in de verscheidenheid van opdrachten die hij steeds tot een goed einde weet te brengen.

Iemand die de jeugdtekeningen van Oscar Bonnevalle (geboren te Gent op 16 februari 1920) gezien heeft, zal het zeker niet verbazen dat hij van kindsbeen af een begenadigd kunstenaar was. Na studies aan de Stedelijke Vakschool van zijn geboortestad, vervolmaakte hij er zich op kunstgebied aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Als jeugdijg artiest schilderde hij de de

cors van de Gentse opera en K.N.S. om in zijn levensonderhoud te voorzien en tekende hij gevatte sportcarrures. Hij zag als jong kunstenaar in dat internationale betrekkingen de horizon veruimen; zo volgde hij gedurende jaren eenmaal per maand schetslessen aan de Grande Chaumière te Parijs, waar hij in contact kwam met allerlei stromingen en technieken. Te Praag vervolmaakte hij zich in de zo moeilijke etstechniek en leerde hij de steendrukkunst; nu nog grijpt hij regelmatig naar lithografisch krijt om op zijn typische manier originele steendrukken te verwezenlijken.

In het schilderkunstig oeuvre van Oscar Bonnevalle staan thema's zoals Don Quichotte, Tyl Uylenspiegel, de Kleine Johannes, Reinart de Vos, Driekonin-

gen en volkse taferelen centraal, zonder de prachtige sneeuwlandschappen van onze Vlaamse Ardennen en de talloze Stadsgezichten van Gent en andere steden te vergeten. Ontelbare caricaturen tekende hij in verband met het wielrennen over de Ronde van Frankrijk en het boek «Fluitend door de wereld» van de oud-scheidsrechter John Langenus kreeg zijn aantrekkelijkheid in hoge mate door de tekeningen van Oscar, die daar veel plezier aan beleefd heeft. Onlangs kreeg ik een prachtig boekje over wijn in mijn bezit; tot mijn geringe verbazing waren de passende illustraties van zijn artistieke hand.

Een minder bekend facet van Oscar Bonnevalle's artistieke kwaliteiten is wel de film. Hij maakte voor de Tussengemeenschappelijke Maatschappij voor Waterbedeling in 1965 een nu nog bezienswaardige film over het gebruik van het water in de gemeenten, onder de titel «Water voor Vlaanderen» en nog vele andere in 8 en 16 mm., meestal naar aanleiding van de talrijke reizen die hij ondernam in Amerika en Afrika. Nog ieder jaar verblijft hij tijdens de meimaand voor een paar dagen te Cannes om het filmfestival bij te wonen. Deze gewoonte startte in 1966 met het winnen van de Carltonprijs tijdens het festival. Cannes betekent voor Oscar en zijn charmante echtgenote Marie-Louise (die hij onveranderlijke Pafke noemt) gelegenheid om te tekenen op de plage, relax-tijd en ambiance doch hij beweert nu dat sedert hij te Oostende verblijft de interesse voor Cannes geweldig getaand is.

Oscar Bonnevalle kwam als kunstschilder voor het eerst in het centrum van de belangstelling in 1938 met een persoonlijke expositie in Zaal Pan te Gent; sedertdien exposeerde hij zo'n beetje overal in het land en ook in vele buitenlandse steden. Vele toeristen bezochten tijdens de julimaand '82 Damme, waar een uitgebreide tentoonstelling liep en waar het Ministerie van Nederlandse Cultuur het schilderij «Driekoningenstoet» aankocht. Iedere dag krijgt Oscar aanbiedingen en aanvragen om te exposeren met zijn tekeningen, lithografieën, schilderijen en...postzegels, want wie de naam Oscar Bonnevalle in die middels vernoemt mag er zeker op rekenen van een ruime weerklank te vinden.

Omdat hij een aangeboren zin voor compositie en kleur meekreeg van bij zijn geboorte en een gedachte weet te benaderen met het grootste gemak - ook de meest abstracte - lag het voor de hand dat hij uit zou munten in wat men «toegepaste kunst» pleegt te noemen, ondermeer in het ontwerpen van postzegels. Dit avontuur startte eigenlijk totaal onverwacht. In 1962 werd hij door

zijn vriend Herman Van de Veegaete uitgenodigd om aanwezig te zijn op een vergadering van de Gentse Sint-Michiels Gilde, waar hij voor het eerst het werken met de degen en de sabel zag. Over deze sporttak wist Oscar Bonnevalle niets, maar hij werd wel geboeid door de edelheid van deze elitaire sport, door de afgewogen bewegingen en de snelheid der uitvallen. De in 1613 gestichte gilde zou zijn 350^e verjaardag vieren en te dier gelegenheid vonden de leden het opportuun om aan de Administratie der Posterijen te vragen om een serie van drie zegels te mogen uitgeven.

Oscar tekende drie ontwerpen en verwachtte er verder niet al te veel reacties op, trouwens postzegels interesseerden hem maar matig. Toen de talrijke verbeteringen en onvermijdelijke herschikkingen aangebracht werden kwam uiteindelijk de voorverkoop op 23 maart 1963 met een reusachtig succes tot gevolg. De kroon werd op het werk geplaatst toen een referendum gehouden werd te Vielsalm en uitgemaakt werd dat één der drie zegels verkozen was tot de schoonste zegel die in België uitgegeven was. Deze hoogste onderscheiding viel hem nog meerdere malen te beurt, ondermeer met zijn garnaalvisser die gerekend mag worden tot de geslaagde filatelistische uitgaven in ons land. Talrijke Europazegels en honderden postzegels tekende Oscar Bonnevalle voor Afrikaanse landen, die aan de nodige buitenlandse deviezen geraken door de uitgave van thematische reeksen rond ruimtevaart, olympische spelen, bloemen en planten, dieren en vogels enz., allemaal thema's die Oscar met het grootste gemak behandelt. Voor overzeese gebieden werken is voor Oscar Bonnevalle een voortdurend genoeg en de vreugde die hij uit deze geduldige tekenarbeid put, verzachten de vele

uren die hij doorbrengt aan de tekentafel. Vrij van dwang vervult hij met geestdrift dergelijke opdrachten en vanzelf komt dan de overvloedige inspiratie om oorspronkelijke postzegels te ontwerpen. Omdat geen gemakkelijk onderwerp bestaat dient een nauwgezette studie aan de basis te liggen voor iedere nieuwe serie en omdat hij een ruime keuze aan opdrachten uitwerkt, met een zekere voorkeur voor toeristische en sportzegels, begint hij beetje bij beetje het onderwerp uit te diepen aan de hand van een uitgebreide documentatie bestaande uit foto's, filmbeelden en studies uitgewerkt in potlood, houtskool, aquarel en pastel.

Oscar Bonnevalle hield talloze tentoonstellingen in binnen- en buitenland; zo zag ik werken van hem in de allerbeste collecties in eigen land, maar ook in Frankrijk, Italië, Griekenland, de V.S.A. enz. Talrijke opdrachten voerde hij uit voor verenigingen, ministeries en fabrieken, zo nog tijdens de voorbije meimaand voor Volvo Personenwagenfabriek Gent, die een groot schilderij aankocht en liet reproduceren om te schenken aan ieder personeelslid, dit ter gelegenheid van het overschakelen naar een ander productietype.

Thematisch gezien draait het grootste deel van Oscar Bonnevalles schilderijen en tekeningen rond volkse taferelen en types, het leven aan de kust, rustige Leielandschappen of het meer decoratieve stadsgezicht. Met zijn eindeloze fantasie weet hij in ieder werk een levendige combinatie te brengen die niet van humor gespeend is, want Oscar Bonnevalles levensoptimisme komt bruisend uit de gebruikte kleuren te voorschijn, getuigenis aflegend van een positieve ingesteldheid, vitale artistieke kracht en gefundeerde kennis van de technieken.

Als u, waarde lezer, ergens te Oostende Oscar Bonnevalle aan het schetsen of het tekenen ziet, spreek hem dan eens even aan; het zal u zeker niet berouwen want een vriendelijk woord heeft hij over voor iedereen die belangstelling heeft voor kunst, dat ongrijpbare dat hem zo in de ban houdt.

Willy Otte, kunstrecensent

RISTORANTE „LA PIZZA”
 Langestraat 20 / Rue Longue
 8400 OOSTENDE
 ☎ (059) 70.08.15

spécialités : osso bucco
 la pizza du patron
 les escaloppes etc...

Ouvert à partir de midi à l'aube.
 Hors saison fermé le jeudi